

De een zijn brood, de ander zijn dood

De Standaard* - 15 Mei 2014
Pagina 20

* De Standaard/Antwerpen, De Standaard/Limburg, De Standaard/Oost-Vlaanderen, De Standaard/Vlaams-Brabant/Brussel, De Standaard/West-Vlaanderen

Pas als de N-VA op haar bek gaat, rekent Vlaams Belang weer op groei. De partij ziet best opportuniteiten, maar voor een wederopstanding lijkt de kiezer nog niet klaar. In afwachting wil ze consolideren op tien procent.

Van onze redacteur Bart Brinckman

Foto's Yann Bertrand

'Zeg Filip, vraag die man eens of hij in het milieu geen kameraad heeft. Als eerste opvolger heb ik wel een idee voor een opdracht.' Vlaams parlamentslid Jan Penris lacht om zijn eigen grap. Aan de toeg doet de Albanese eigenaar van pizzeria Al Piccolo Mondo zijn beklag over 'de vreemdelingen die naar België komen om te niksen'. Ook tussen zijn landgenoten zit 'crapuul', enkel goed voor een verblijf 'op water en brood' in de gevangenis. Filip Dewinter grijnst: 'De hoorn des overvloeds is voorbij.'

Buiten waait een frisse wind op de dijk van Blankenberge. Maar de stralende zon maakt veel goed. Op Goede Vrijdag strijken de Belangboegbeelden neer voor een campagnedag in wat een 'Antwerpse voorstad' wordt genoemd. De pas ingeweken Tanguy Veys, een goede vriend van Dewinter, neemt de groep op sleeptouw. Het kamerlid staat bekend als gelovig. 'Tanguy, moet jij vandaag niet naar de mis?', vraagt Anke Van dermeersch nieuwsgierig. Veys schudt het hoofd. 'Ik ga zondag. En maandag.'

Vlaams Belang kan een Onzevader best gebruiken. De partij vaart al enkele jaren in zwaar weer. Het N-VA-succes heeft haar meer dan gedecimeerd. De bekende kopstukken belichamen een zeker déjà vu, al lanceert extreemrechts met Barbara Pas (lijsttrekker, Oost-Vlaanderen) en Tom Van Grieken (tweede plaats, Antwerpen) enkele jonge gezichten. Maar op 25 mei lichten de resultaten gegarandeerd rood op. 'De stembusgang van 2018 of 2019 wordt ongetwijfeld interessanter', analyseert voorzitter Gerolf Annemans. 'Deze verkiezingen komen te vroeg. Maar we dienen ons aan als een stok achter de deur.'

Rattenvanger

In bistro De Sloepe prikt Dewinter een garnaalkrokot. Hij ziet verschillende opportuniteiten: 'De Antwerpenaar is ontgoocheld in Bart De Wever. Hij ziet het effect van verandering niet. Ook de kiezer uit die brede Vlaamse Beweging weet niet wat hem overkomt. Bij de N-VA is er van een onafhankelijk Vlaanderen geen sprake meer. Ten slotte schrikt dat uiterst liberale programma af. Als een rattenvanger van Hameln bekoorde De Wever onze kiezer. Maar die stak zijn vinger in eigen oog en applaudisseert niet voor de beperking van de werkloosheidssteun of de afschaffing van de index.'

Neen, de partij blijft solidair met de 'zwaksten uit ons volk'. Vlaams Belang beschouwt zich als een 'sociale volkspartij'. Maar het gevaar komt tegenwoordig ook van links. 'We mogen PVDA+ niet onderschatten. Zij vissen in hetzelfde water.' Dewinter weet drommels goed dat de eerste zetel van PVDA+ in Antwerpen ten koste van Vlaams Belang gaat. Enkele dagen later deelt Annemans de analyse, maar niet de vrees. 'De communisten kiezen voluit voor de vreemdelingen. (grijnst) Daar blijven wij in het voordeel.'

Het perspectief van de twintig procent ligt aan diggelen. Als de partij straks de helft haalt, weerklinkt in het hoofdkwartier een luide oef. Dewinter kan best leven met deze vermageringskuur. 'Het maakt ons minder krampachtig als protestpartij.'

Na de talrijke overlopers naar de N-VA - 'op een bepaald moment konden we ze niet meer bijhouden' - viel de partij terug op de harde kern. 'We moeten niet meer schipperen. De talloze ruzies liggen achter ons. Juist daarom voel ik me beter in mijn vel. Ik ben liever gevreesd dan bemind.' Hij kijkt even naar de etende militanten. 'Behalve in de eigen partij.'

Het succes van buitenlandse voorbeelden - Marine Le Pen in Frankrijk en vooral Geert Wilders in Nederland - steekt een hart onder de riem. De vreemdelingenboodschap blijft actueel. Nu Annemans zelf de Europese lijst trekt, wordt de lijn steeds eurokritischer. In navolging van Wilders pleit de Belangvoorzitter onomwonden voor een Vlexit, een uitstap van Vlaanderen uit de Unie. Europa kost de Vlaming veel geld. Als we niet eens de Walen willen onderhouden, waarom moet de Grieken of de Spanjaarden met onze centen gaan lopen?

Straatvechter

De gure wind schrikt veel wandelaars af. Na een drukke ochtend op de markt doet Dewinter het rustig aan. Hij mijmert over het geplande bezoek van Wilders aan Antwerpen dat uiteindelijk niet doorging. 'Dat heeft ons veel publiciteit bezorgd, ook omdat hij wegbleef na die herrie over "minder Marokkanen". Die uitspraak lag me beter dan dat gedoe over Europa. De Vlaming is ook meer

bekommerd om de Marokkaan dan om de Europeaan. Wij belichamen die boodschap. Mede door Wilders knokken we ons terug in het debat.'

Een kat verleert haar streken niet. Dewinter blijft een eeuwige provocateur. Op zijn webstek spelen bezoekers 'minder-minder-minder', waarbij boeven, moskees of moslimterroristen op vliegende tapijten kunnen worden weggemept of -geknuppeld. Zelf stapt hij een winkeltje met strandspullen binnen. De eigenaar maakt zijn beklag over de spotgoedkope pondjes, made in China, die de winstmarge onder druk zetten.

Bij het buitengaan ziet hij een baseballbat. Op de dijk showt Dewinter even later zijn nieuwe aanwinst. 'Dit is mijn stok achter de deur.' De verklaring voor zijn overstap ligt voor de hand. 'Als straatvechter kom ik beter tot mijn recht in de Kamer. In het Vlaams Parlement had ik alles gezien.'

In brasserie Herman botst het gevolg op een plaatselijk N-VA-bestuurslid. Zonder gêne wordt er verbreed. 'We zijn de domste rechterzijde van Europa. We zouden moeten samenwerken', zegt de man. Dewinter hoort niet liever. Al jaren worstelt zijn partij met het cordon sanitaire. Om dat te doorbreken, werd havenbaas Bruno Valkeniers aangetrokken als voorzitter. Zonder succes. Zijn mandaat werd niet verlengd. Dewinter, zuinig: 'Dat voorzitterschap was voor Bruno een plicht, geen roeping.'

Op de fractievergadering in het oude Postchequegebouw stelt Joris Van Hauthem enkele weken later een zwartboek over de Vlaamse regering voor, 'een kroniek van vijf verloren jaren'. Hij schiet met een bazooka op die andere Vlaams-nationalisten. 'Met de N-VA kwam de hemel van Vlaamse onafhankelijkheid niet dichterbij, integendeel.' Met zichtbare ergernis wijst de fractieleider op de manier waarop N-VA-minister Geert Bourgeois geld uitdeelt aan moskeeën en het leven van de migranten 'faciliteert'. Ook Annemans hekelt de 'januskop' van de N-VA die zich 'superbraaf' in de Vlaamse regering opstelt, maar elders hoog van de toren blaast.

Het ergert Vlaams Belang dat de N-VA van de PS haar belangrijkste vijand heeft gemaakt. 'Een bliksemafleider voor haar eigen lafheid waarbij ze niet eens een referendum aandurft over onafhankelijkheid.' Annemans: 'Voor de kiezer wordt ook maar een toneeltje gespeeld. De N-VA en CD&V regeren toch samen, met Liesbeth Homans als viceminister-president. Of we krijgen een Vlaamse regering zonder Vlaams-nationalisten. Voor een onafhankelijk Vlaanderen kan de kiezer alleen bij Vlaams Belang terecht.'

Dewinter wrijft over zijn pijnlijke schouder. Het gevolg van een voltrefter bij het paintballen, een avondlijke teambuildingactiviteit. Anke Van dermeersch geniet giechelend na van haar onvermoed schiettalent. We stappen naar het Kroegske, het café van Luc en Ronny. Het Antwerps homokoppel en fervente Belangmilitanten sloot ooit een van de eerste samenlevingscontracten af. 'Tegenwoordig zouden we dat homohuwelijk goedkeuren', klinkt Dewinter beslist. Veys wordt wat bleek rond de neus, maar Dewinter liep nooit hoog op met dat katholieke gedoe.

Vleugje filosofie

Hij hoopt vurig dat de N-VA in een federale regering stapt. 'Het zou voor hen de doodsteek zijn, juist daarom zie ik hen dat nooit doen.' Dewinter wordt er filosofisch van. 'Net zoals bij ons was hun opgang erg snel, de afgang wordt navenant. Napoleon zei het al. Een soldaat heeft behoefte aan munitie, aan brood maar vooral aan hoop. Hoe groter de hoop, hoe groter de teleurstelling nadien. We hebben dat na onze overwinning van 2004 meegemaakt. De mensen dachten dat die vreemdelingen onmiddellijk zouden vertrekken. Voorlopig belichaamt de N-VA de verwachting. Als die vervliegt, wordt het terug aan ons. Voor wie alle hoop heeft verloren, vormen wij de laatste strohalm.'

Bart Brinckman

Copyright © 2014 Corelio. Alle rechten voorbehouden